

**POROČILO O NOTRANJEM
REVIDIRANJU ZA LETO 2019 Z
MNENJEM NADZORNEGA SVETA**

I. UVOD

V skladu z Zakonom o bančništvu in Statutom Delavske hranilnice d.d. Ljubljana (v nadaljevanju: hranilnica) služba notranje revizije (v nadaljevanju: služba) izdela poleg obeh polletnih tudi letno poročilo o notranjem revidiranju in ga predloži upravi, nadzornemu svetu, revizijski komisiji in skupščini. Poročilo predstavi delovanje in organiziranost službe v letu 2019, poda informacijo o uresničitvi letnega načrta dela 2019, oceni skladnost prakse prejemkov s politiko prejemkov znotraj revizije politike prejemkov in povzame pomembnejše ugotovitve opravljenih pregledov poslovanja.

Služba je organizirana in deluje po zahtevah Zakona o bančništvu, Zakona o revidiranju, Mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in Kodeksa načel in poklicne etike notranjih revizorjev ter Listine in Pravilnika o delovanju službe v hranilnici. Zunanja presoja skladnosti delovanja z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in Kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev je bila izvedena in podana ocena, da služba deluje skladno s standardi in kodeksom etike. Vse dosežene standarde služba ohranja vseskozi pri svojem delu, tudi v letu 2019.

V službi sta zaposlena dva preizkušena notranja revizorja, direktorica službe ima pridobljen naziv magister ekonomskih znanosti. Oba revizorja sta vpisana v javno objavljen seznam preizkušenih notranjih revizorjev na spletni strani Slovenskega inštituta za revizijo. Naziv aktiven zagotavlja direktorica službe s tem, ko zagotavlja minimalno število dodatnih izobraževanj. Tretji revizor je še v procesu izobraževanja za pridobitev naziva preizkušeni notranji revizor.

Nadzorni svet je dal soglasje k ažuriranim aktom službe na redni seji dne 16. 9. 2019, ko je obravnaval Listino in Pravilnik službe. Pravilnik o delovanju službe definira organizacijsko umeščenost službe kot samostojno službo, podrejeno neposredno upravi in nadzornemu svetu ter vse pogoje za njeno neodvisno delovanje, upošteva določila Zakona o bančništvu in Zakona o gospodarskih družbah.

Služba je v letu 2019 redno, mesečno poročala upravi status izvedbe priporočil in o tem seznanjala tudi nadzorni svet v okviru tri mesečnih poročil. Priporočila leta 2019 in 2018 se izvajajo oziroma so izvedena, iz predhodnih let ostajata odprti še dve priporočili IT revizij.

Oceno skupnega tveganja smo v revizijah podali glede na število in pomembnost izdanih priporočil. Ocena kontrolnega okolja je sestavni del skupne ocene tveganj znotraj vsake redne revizije. Povprečna ocena za leto 2019 je srednje do nizko skupno tveganje, saj smo v revizijah ugotavljali, da je kontrolno okolje hranilnice vzpostavljeno in deluje skladno z zahtevami zakonodaje, tak sistem pa omogoča, da so tudi tveganja primerno zaznana, obravnavana in obvladovana. Služba v posameznih rednih revizijah ni ugotovila tako pomembnih kršitev in nepravilnosti, ki bi bistveno vplivale na skupno oceno tveganja oziroma bi ogrozila poslovanje hranilnice. Priporočila so namenjena izboljšanju in okrepitvi notranjih kontrol s ciljem skladnega poslovanja. Za vse ugotovitve so se že v času revizije sprožile aktivnosti za odpravo. Vsako leto se v reviziji računovodskih izkazov s strani zunanjega revizorja preverijo postopki in notranje kontrole ter upravljanje in obvladovanje tveganj. Ob koncu leta 2019 je bil s strani Banke Slovenije izveden pregled na področju kreditnega tveganja potrošniških kreditov in funkcije preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma.

II. POROČILO O URESNIČITVI LETNEGA NAČRTA DELA

Na podlagi Načrta dela Službe notranje revizije za leto 2019, ki ga je sprejela uprava v soglasju z nadzornim svetom hranilnice, je bilo od načrtovanih 16 revizij skupaj izvedenih 14 revizij. Glede ene neizvedene planirane revizije smo presodili in sprejeli sklep o opustitvi. Druga planirana neizvedena revizija se nanaša na zunanjega izvajalca in je že uvrščena v Načrt dela leta 2020.

Poleg planiranih revizij smo opravili še dodatne 4 revizije, tri se nanašajo na preglede poslovnih enot in ena dodatno izvedena izredna revizija na predlog Banke Slovenije.

Skupaj je Služba notranje revizije v letu 2019 opravila 18 revizij na naslednjih področjih:

- 1) Upravljanje s kreditnim tveganjem na področju kreditiranja pravnih oseb
- 2) Upravljanje s kreditnim tveganjem na področju nedonosnih kreditov
- 3) Upravljanje z operativnim tveganjem
- 4) Politika prejemkov
- 5) Revizija informacijskih sistemov
- 6) Obračun plač
- 7) Področje dela službe zakladništva
- 8) Transakcijski računi pravnih oseb in kartično poslovanje
- 9) Osebni računi in kartično poslovanje
- 10) Revizija funkcije preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma
- 11) Odkrivanje in preiskovanje prevar znotraj hranilnice
- 12) Uvedba novega produkta – odkup terjatev
- 13) Revizija poslovne enote Brežice
- 14) Revizija poslovne enote Kranj
- 15) Revizija poslovne enote Ptuj in Murska Sobota
- 16) Nenapovedani kratki pregledi in kontrole poslovnih enot in
- 17) - 18) Dve izredni reviziji.

V notranjih revizijah smo spremljali in ocenjevali učinkovitost ureditve notranjega upravljanja, presojali zanesljivost informacijskega sistema in elektronskih bančnih storitev, verodostojnost evidenc in poročil ter skladnost ravnanja hranilnice s predpisi in internimi akti. Skupaj je bilo v letu 2019 izdanih 48 priporočil. Vsa priporočila, katerim je rok izvedbe potekel, so tudi izvedena oz. še v izvajanju, razen za zadnja izdana priporočila, katerim rok izvedbe še ni potekel. Glede popolne izvedbo bomo lahko poročali v prvem polletnem poročilu za leto 2020, ne ocenjujemo zaostankov oziroma neizvedenih priporočil.

V letu 2019 je bila izvedena revizija Letnega poročila 2018 in postopki predrevizije za revizijo Letnega poročila 2019 s strani revizijske družbe Ernst & Young d.o.o. Pregledani so bili postopki, procesi, notranje kontrole, upravljanje in obvladovanje tveganj, metodologija oslabitve in največje kreditne izpostavljenosti ter zamude.

Inšpektorji Banke Slovenije so v letu 2019 izvedli pregled na področju kreditnega tveganja pri potrošniškem kreditiranju in funkcijo preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma.

Vsa pisma Banke Slovenije so bila s skrbnostjo obravnavana na sejah nadzornega sveta in uprave ter na odborih hranilnice.

III. POVZETEK POMEMBNEJŠIH UGOTOVITEV OPRAVLJENIH NOTRANJIH REVIZIJ

Upravljanje s kreditnim tveganjem na področju kreditiranja pravnih oseb

Notranja revizija procesa upravljanja s kreditnim tveganjem na področju kreditiranja pravnih oseb je bila opravljena s ciljem preveriti sistem notranjih kontrol in obvladovanja tveganja, za kar so bile pregledane tudi posamezne kreditne mape, interna navodila in opravljeni intervjuji. Preverjali smo skladnost odobravanja kreditov z internimi akti in sklepi kreditnih komisij, kakovost podatkov, izvajanje zahtev področja preprečevanja pranja denarja, sistem opominjevalnih postopkov ter postopkov izterjave, izpolnjevanje in spremljanje kreditnih zavez, zagotavljanje skladnosti z zakonodajo in zahtevami Banke Slovenije ter izpolnjevanje priporočil predhodne revizije.

Na podlagi pregledanih postopkov so bila izdana priporočila za posodobitev internih aktov in postopkov, ki so realizirana.

Upravljanje s kreditnim tveganjem na področju nedonosnih kreditov

Področju upravljanja nedonosnih izpostavljenosti veliko pozornost namenja Banka Slovenije, ki redno spodbuja in spremlja področje zniževanja nedonosnih izpostavljenosti. Aktivnosti področja nedonosnih kreditov so usmerjene v zniževanje obstoječih in preprečevanja nastanka novih nedonosnih izpostavljenosti.

Na revidiranem področju smo ugotovili posamezne napake in predlagali korektivne ukrepe v smislu dopolnitev kreditnih map in pravilnosti vpisanih podatkov v bančno aplikacijo ter izdali priporočila glede dopolnitve internih aktov. Priporočila so realizirana oziroma aktivnosti še potekajo.

Upravljanje z operativnim tveganjem

Krovni dokument v hranilnici na področju upravljanja operativnih tveganj je Politika upravljanja operativnega tveganja, kar je skladno z zahtevami regulative. Omenjena politika postavlja izhodišče in temelje za upravljanje z operativnim tveganjem v hranilnici na vseh področjih poslovanja.

Tekom notranje revizije smo ugotovili, da proces upravljanja z operativnim tveganjem v posameznih primerih ni bil v celoti skladen s sprejeto Politiko upravljanja z operativnim tveganjem in zato smo izdali priporočila za izboljšanje sistema in upravljanja operativnih tveganj, ki so izvedena, Politika upravljanja operativnega tveganja bo ažurirana v letu 2020.

Politika prejemkov

Skladno z regulativo je hranilnica dolžna vzpostaviti in izvajati ustrezno politiko prejemkov in prakse prejemkov, ki so skladne s preudarnim in učinkovitim upravljanjem tveganj ter tako upravljanje tudi spodbujajo. Preverili smo izplačila upravljalnemu organu, ki so bila razkrita v Letnem poročilu 2018 in nismo ugotovili odstopanj. Na revidiranem področju smo priporočali dopolnitev internih aktov, kar je bilo delno izvedeno, drugi del izvedbe bomo spremljali v letu 2020.

IT revizija

Revizijo je, po pogodbi o sodelovanju, izvedel revizor informacijskih sistemov. Revizija se je izvajala na dveh področjih in sicer se je revidiral postopek uvedbe DH Denarnika in razvoj interne aplikacije.

S ciljem izboljšanja upravljanja tveganja na področju informacijskih sistemov so bila izdana priporočila, ki jih bomo glede izvedbe spremljali v letu 2020.

Obračun plač

Krovni dokument v hranilnici na področju plač je Politika prejemkov, ki med drugim določa tudi prejemke zaposlenih na osnovi določil kolektivne pogodbe. Predlagali smo, da se kolektivna pogodba hranilnice in iz nje izhajajoči interni akti ažurirajo ter uskladijo z zakodajo, kar je že v izvajanju.

Zakladništvo

Revidirala se je poslovna funkcija zakladništvo v službi zakladništva, kjer se izvaja planiranje likvidnosti in upravljanje z likvidnostnim tveganjem, tečajna politika in uravnavanje devizne pozicije, upravljanje s portfeljem vrednostnih papirjev in priprava dokumentacije v zvezi s korporacijskimi dejavnostmi ter povečanje regulatornega kapitala.

Na revidiranem področju smo predlagali ažuriranje in dopolnitev internih aktov. Pri pregledu posameznih nakupov oz. prodaj vrednostnih papirjev smo predlagali ločitev funkcije sklepanja poslov od drugih poslov. S ciljem okrepitve kontrolnega sistema in zmanjšanja tveganj smo izdali pet priporočil, ki jih bomo, glede izvedbe, spremljali v letu 2020.

Transakcijski računi pravnih in fizičnih oseb ter kartično poslovanje

Hranilnica na področju transakcijskih računov zaseda pomembno mesto na slovenskem trgu. V okviru obeh revizij smo izdali priporočila za izboljšanje kontrolnega sistema in obvladovanje tveganj na revidiranem področju s ciljem seznaniti vse organizacijske enote glede ugotovitev revizije ter posodobitev internih navodil in Splošnih pogojev poslovanja. V večini so priporočila izvedena oz. v izvajanju in jih bomo glede realizacije spremljali v letu 2020.

Funkcija preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma

Služba notranje revizije obdobjno preverja izvajanje aktivnosti preprečevanja pranja denarja na nivoju celotne hranilnice. V reviziji smo pregledali izvajanje zakonskih zahtev, vzpostavitev notranjih kontrol pri obvladovanju tveganj iz naslova postopkov preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, postopke na področju izvajanja analize tveganost, izbrali vzorec iz seznama strank z visokim tveganjem in pregledali postopke na področju odpiranja transakcijskih računov.

V reviziji smo ugotovili, da zakonsko zahtevan dokument ni bil posodobljen v predpisanem roku, kar je bilo odpravljeno že v času revizije. Izdana priporočila so se nanašala na hrambo podatkov in implementacijo dodatnih aktivnosti za boljše izvajanje zahtevanih postopkov preprečevanja pranja denarja, ki so že izvedena.

Pregledi in kontrole delovanja poslovnih enot

Cilj revizije na treh poslovnih enotah je bil preveriti delovanje pri konkretnih poslih in na podlagi ugotovitev izdati priporočila za okrepitev notranjih kontrol.

Cilj nenapovedanih kontrol na devetnajstih poslovnih enotah je bil, poleg kontrole skladnosti gotovine v blagajnah in blagajniških poslov, še kratek pregled osnovnih kontrol pri izvedbi ostalih poslov poslovne enote. Ugotovili smo, da so potrebne izboljšave na področju blagajniškega poslovanja, kjer zasledujemo ničelno toleranco. Izboljšave so potrebne tudi na ostalih področjih poslovanja poslovnih enot, predvsem na področjih za zmanjševanje napak iz naslova operativnih tveganj ter preprečevanja prevar.

Izredne revizije

V letu 2019 smo izvedli dve izredni reviziji in sicer eno na predlog uprave, ki se je izvedla na PE, druga je bila izvedena na predlog Banke Slovenije in se je nanašala na pregled postopkov Sisbon. V prvi izredni reviziji smo ugotovile napake in o tem seznanili upravo, ki je prevzela ukrepe. V drugi izredni reviziji ni bilo ugotovljenih odstopanj, o čemer smo poročali tudi Banki Slovenije.

IV. DRUGE AKTIVNOSTI

V okviru službe se izvajajo še naslednje pomembne aktivnosti:

- sodelovanje z revizorjem v času revidiranja letnega poročila hranilnice,
- sodelovanje z inšpektorji Banke Slovenije v času pregledov,
- spremljanje izvajanja priporočil in poročanje upravi, nadzornemu svetu in revizijski komisiji,
- sodelovanje pri korespondenci z Banko Slovenije: koordinacija pri pripravi odgovorov in gradiv glede posameznih vprašanj,
- redno mesečno poročanje Banki Slovenije po Pismu z dne 15. 2. 2016, zadeva: Zahteva po 241. čl. ZBan-2 (zapisniki NS, poročila o upravljanju s tveganji, četrletna poročila o poslovanju hranilnice in polletna poročila službe notranje revizije),
- sodelovanje pri notranjih revizijah, ki jih izvajajo zunanji izvajalci,
- sodelovanje z nadzornim svetom in revizijsko komisijo,
- sodelovanje pri vseh pomembnih projektih hranilnice,
- spremljanje dela Odbora za tveganje,
- sodelovanje pri oblikovanju internih aktov,
- spremljanje izvajanje sprejetih strategij in politik hranilnice,
- spremljanje rednega poslovanja hranilnice,
- svetovanje in podajanje priporočila upravi in posameznim organizacijskih enotam hranilnice z namenom okrepitve notranjih kontrol in obvladovanja tveganj,
- pripravljanje predstavitev o delu službe upravi, nadzornemu svetu, revizijski komisiji in direktorjem,
- pripravljanje in dopolnjevanje ter razvijanje metodologije revidiranja in
- izobraževanje ter vodenje službe.

Poročilo pripravila:

Mag. Andreja Strašek Koklič, PNR

Direktorica službe notranje
revizije

MNENJE NADZORNEGA SVETA

K POROČILU SLUŽBE NOTRANJE REVIZIJE

O NOTRANJEM REVIDIRANJU HRANILNICE ZA LETO 2019

Nadzorni svet je na redni seji dne 17. 12. 2018 dal soglasje k Načrtu dela Službe notranje revizije za leto 2019.

Prvo polletno poročilo o delu Službe notranje revizije v 2019 je nadzorni svet obravnaval na seji dne 16. 9. 2019, drugo polletno poročilo na seji dne 10. 2. 2020.

Letno poročilo Službe notranje revizije Delavske hranilnice d.d. Ljubljana za leto 2019 je nadzorni svet obravnaval na seji dne 10. 2. 2020 in dal pozitivno mnenje k poročilu.

Predsednik nadzornega sveta

Franjo Štiblar